

Nr 76.

Av herr **Karlsson** i Grängesberg **m. fl.**, om anslag till bidrag för främjande av bostadsbyggande på landsbygden.

Anslaget till bostadsförbättringsverksamheten å landsbygden utgör en synnerligen god och verkningsfull stödåtgärd för det mindre bemedlade småfolket ute i bygderna. Att behovet av bidrag till bostadsförbättring för den fattiga landsbygdsbefolkningen är mycket stort, därom torde på alla håll full klarhet vara rådande. På grund av de alltför små anslag som under senaste åren beviljats för detta ändamål har emellertid bostadsförbättringsverksamheten alltmer bromsats upp. Därför har sedan hösten 1934 ej heller något förnyat ansökningsförfarande kunnat ordnas.

Efter anmodan av statens egnahemsstyrelse har egnahemsnämnderna år 1936 företagit inventering av de sedan år 1934 kvarliggande ansökningarna. Därvid har blivit klarlagt, att ett belopp av 11 800 000 kronor är erforderligt för att tillgodose de från nämnda år kvarliggande ansökningarna om förbättringsbidrag och 2 500 000 kronor till nybyggnadslån.

Det av 1936 års riksdag för ändamålet beviljade anslaget var 5 500 000 kronor. De byggnadsföretag som skall finansieras med bidrag av detta anslag skola vara fullbordade före utgången av år 1937. Man får sålunda räkna med, att vid 1938 års ingång återstår så många ohjälpta av dessa som år 1934 inlämnade ansökningar om förbättringshjälp, att ett belopp av 8 800 000 kronor är erforderligt för att tillgodose dessa gamla av myndigheterna tidigare granskade och godkända ansökningar. Därav 7 800 000 kronor till förbättringsbidrag och 1 000 000 kronor till nybyggnadslån.

Det är i hög grad upprörande, att anslagen för denna verkligt nyttiga och välbehövliga verksamhet knappas in på ett sådant sätt, att tiotusentals sökande, vilka redan år 1934 fick sina ansökningar prövade och förklarades vara i omedelbart behov av bidrag till bostadsförbättring, ännu vid 1938 års ingång ej kunnat erhålla denna förbättringshjälp. Särskilt med hänsyn till den gynnsamma statsfinansiella situation som föreligger är njugheten då det gäller detta anslag så mycket mer anmärkningsvärd.

Utöver dessa lägenheter, för vilka förbättringsbidrag söktes år 1934, finnes ytterligare många tiotusental bristfälliga och hälsovådliga bostadslägenheter vilka äro i stort behov av snar förbättring. I skrivelse av den 15 oktober 1936 har statens egnahemsstyrelse också till regeringen framhållit, att »enligt vad styrelsen erfarit vid inspektionsresor och eljest, finnes fortfarande talrika fall, där verkligt behov föreläge av statens bistånd för upprustning av bristfälliga lägenheter». Egnahemsstyrelsen ansåg sig därför böra förorda nytt ansökningsförfarande och uppskattade medelsbehovet för kommande budgetår till 13 000 000 kronor, varav 10 000 000 kronor för för-

bättringsbidrag och 3 000 000 kronor för nybyggnadslån. Under återopande härav hemställde styrelsen, att regeringen måtte av 1937 års riksdag äska ett belopp av 13 000 000 kronor för fullföljande av bostadsförbättringsverksamheten på landsbygden.

Det av egnahemsstyrelsen ifrågasatta anslagsbeloppet till nybyggnadslån har socialministern ansett sig böra biträda. Det av styrelsen påyrkade anslaget av 10 milj. kronor till förbättringsbidrag har däremot socialministern gått emot och föreslår för detta ändamål ett belopp av endast 5 500 000 kronor.

Man får härvid hålla i minnet, att för tillgodoseende av de vid 1938 års ingång kvarliggande ansökningarna från 1934 erfordras ett belopp av 7 800 000 kronor. Alltså kommer det i årets statsverksproposition föreslagna beloppet icke ens att räcka för avverkning av dessa ansökningar. Med denna takt kommer vid början av år 1939 ännu att finnas kvar obeviljade ansökningar från 1934 till ett belopp av 2 300 000 kronor.

Av den socialistiska riksdagsgruppen framfördes redan vid 1936 års riksdag förslag om högre anslag för detta ändamål, så att 1934 års ansökningar skulle kunna avverkas i ett hastigare tempo och nytt ansökningsförfarande ordnas. Som tidigare anförts finnes nämligen ytterligare flera tiotusental bristfälliga och hälsovådliga bostadslägenheter för vilkas upprustning bistånd från statens sida är av behovet starkt påkallat. Nu har som nämnts även statens egnahemsstyrelse framhållit behövligheten av, att förnyat ansökningsförfarande kommer till stånd. Också socialministern erkänner att detta är av omständigheterna påkallat.

För att det skall bli någon förnuftig mening med ett förnyat ansökningsförfarande måste dock för nästkommande budgetår ett så stort anslag beviljas att detsamma räcker för de gamla ansökningarnas avverkande och även sträcker sig något fram över de massor av nya ansökningar som med säkerhet kunna väntas inkomma. Beslut om ordnande av nytt ansökningsförfarande, utan beviljande av ett *högre* anslag än det av regeringen föreslagna, kommer att resultera i, att massor av fattiga människor, vilka anmäla sig och erhålla löfte om bostadsförbättringsbidrag, sedermera i många år få vänta på dessa bidrag. Ett anslag av 10 000 000 kronor — i enlighet sålunda med egnahemsstyrelsens förslag — bör därför av riksdagen beviljas för detta ändamål.

Med anledning av vad ovan anförts hemställles,

att riksdagen måtte besluta att till *bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 000 kronor.

Stockholm den 20 januari 1937.

Verner Karlsson.

Viktor Herou.

Aug. Spångberg.

Nils Flyg.